

Hirsirakenteiden korjaus

Anni Lehtimäki

Amanuenssi,

konservaattori YAMK

Satakunnan Museo

Rakennuskulttuuritalo Toivo

Kuvat: Kalle Virtanen

VARELY:n Neuvontailta avustusesiakkaille 11.6.2025

Rakenteiden kunnon arviointi

- ▶ Kuntoarvio rakenteita avaamatta
- ▶ Varmistus avaamalla ja tutkimalla esim. piikillä tai puukolla
- ▶ Lisävaurioita löytyy usein vielä korjausvaiheessa

Vaurion aiheuttajan / syyn selvittäminen

1. Yleisin syy on kosteus.

Miksi kostea?

2. Lahoaminen
Johtuu kosteudesta

3. Tuhohyönteiset
viihtyvät lahossa
puussa

4. Muut syyt kuten
ihminen, väärät
rakenteet tai
materiaalit

Rakennus ei pärjää hoitamatta

- ▶ Rikkinäinen katon räystääs on valuttanut vettä seinälle.
- ▶ Lahovaurio on syntynyt savupiipun ja ulkoseinän rakenteiden väliin
- ▶ Vaurioiden kunnostukseen kannattaa ryhtyä heti, kun vauriota ovat vielä pieniä

Hirsirakenteessa ikkunoiden alusta on tyypillinen vauriokohta

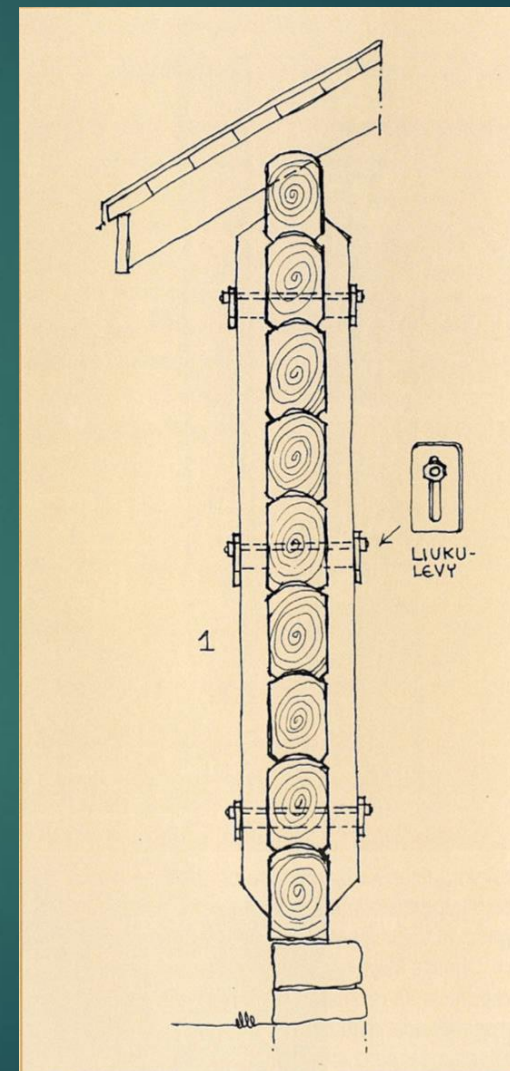

Rakennuksen
sisäpuolella
vaurioita
on usein
ylä- ja
alapohjan
kohdalla

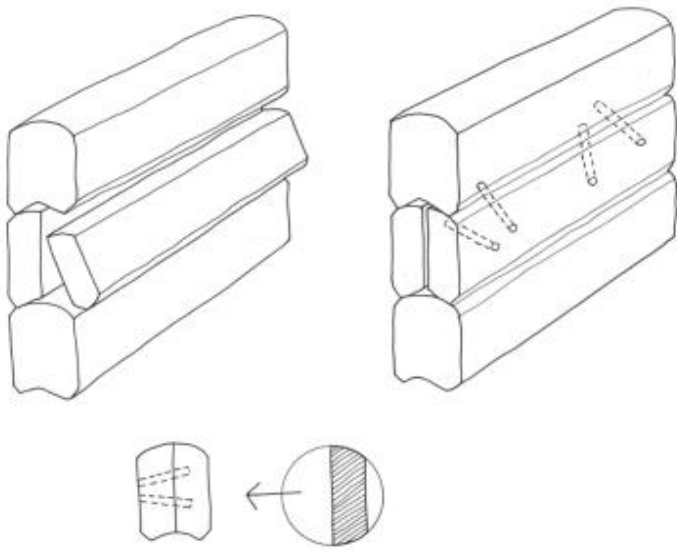
Kosteus
kertyy
eriste-
kerrosten
kohdalle

Korjauksen sijaan joskus riittää rakenteen tukeminen esim. följarein

VARELY:n Neuvontailta avustussivakalle 11.6.2025

Aina ei tarvitse
vaihtaa koko hirttä,
vaan joskus selviää
paikkaamalla

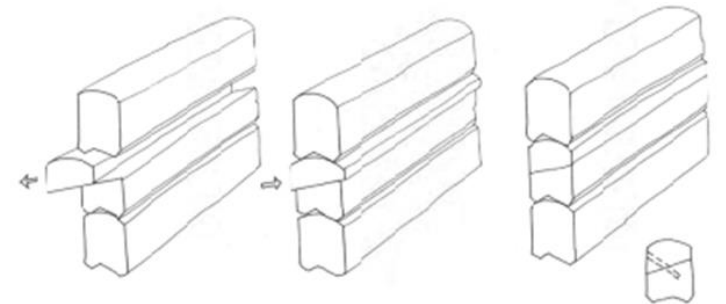
Kuva 21: Laho hirsi korjataan lankkupaikkauksella.

Kuva: Museoviraston korjauskortista

Joskus hirsi on
vaihdettava
kokonaan

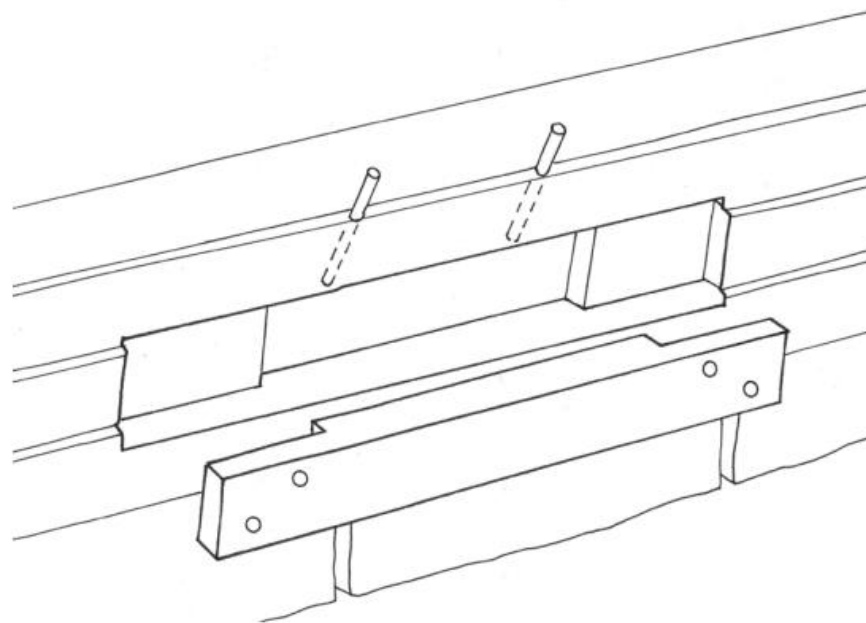
Kuva 20: Hirren yläosan paikkaaminen sen koko paksuudelta. Ulkopuoli vasemmalla.

Kuva: Museoviraston korjauskortista

VARELY:n Neuvontailta avustusasiantuntijalle 11.6.2025

Hirsitalon runko

Ohjeita työhön löytyy
Museoviraston korjauskorteista, jotka
löytyvät osoitteesta:
Korjaustaito.fi

Kuva 27: "Pölkkyvarausta" voidaan käyttää hirren paikkaukseen silloin, kun rakennusta ei voida nostaa.

Kuva: Museoviraston korjauskortista

Hakaliitoksella ja uudella hirrellä tehty alimman hirren korjaus

Punamulta peittää korjauksen jäljet

- ▶ Käytä ammattilaista, jos et itse halua opetella työtä
- ▶ Muista työturvallisuus
- ▶ Palkatuille tekijöille työtapaturmavakuutus
- ▶ Talkoolaisille talkoovakuutus
- ▶ Työn iloa!